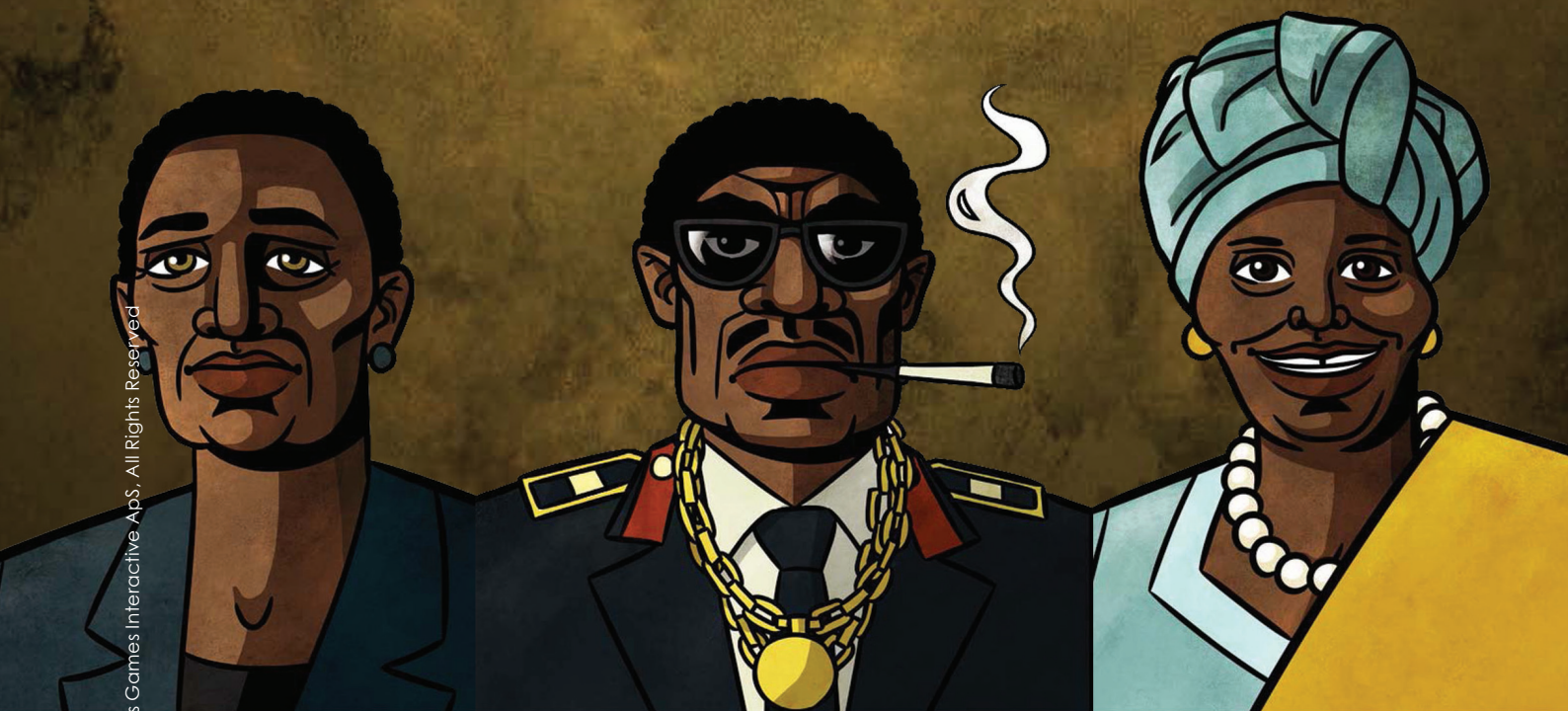

PRESIDENT FOR A DAY

CORRUPTION

© 2014. Serious Games Interactive ApS. All Rights Reserved

LÆRERVEILEDNING

INNHold

Introduksjon	3
Lærerveiledningen	4
Elevoppgaverne	4
Nyansert syn på Afrika	4
Indre og ytre forklaringer	5
De ytre, historiske forklaringer	6
Presidentens rom til manøvrering	6
Demokrati i Afrika	7
Manglende nasjonsbygging	8
Klientelisme og nepotisme	9
Skatter	10
Skrekkhistorier	10
Rikdom	11
Evighetspresidenter	12
Det gode lederskapet	12

INTRODUKSJON

“President for a Day” gir deg muligheten til å ta på deg rollen som en afrikansk president. I denne rollen må du ta kontroversielle valg i omfattende emner som demokratisk utvikling, korrupsjon, utviklingshjelp og samarbeid. Spillet gir et godt grunnlag for videre diskusjoner angående menneskerettigheter, kulturelle forskjeller og styring.

Spilleren kan ta fatt i fire forskjellige scenarier, med fast vanskelighetsgrad, fra hungersnød til oppblomstring av demokrati. I “President for a Day” møter du et stort utvalg utfordringer, som tar utgangspunkt i virkelige hendelser i Afrikas nyere historie. Du vil også erfare den lokale og nasjonale effekten fra et tosidig samarbeid. Hvilken ledertype er du?

***Vil du jobbe mot frihet og demokrati,
eller herske over landet med en nådeløs jernhånd?***

De teman som relaterar:

1. Hungersnød forårsaket av klimaforandringer og tørke.
2. Utenlandsk innblanding, både fra verdenssamfunnet og fra naboland.
3. Etniske konflikter på grunn av de mange afrikanske stammene og grensene som kolonimaktene i sin tid trakk.
4. Landets politiske kultur i form av demokrati og overholdelse eller ikke av menneskerettigheter.

Lærerhåndbok.

Hensikten med lærerhåndboken er å la læreren få tilgang til bredere bakgrunnsinformasjon som ikke dekkes av emneoversikten eller i spillet. Dette gir læreren muligheten til å fordype klassen i et emne, om man skulle ønske. Håndboken inneholder også gode ideer til hvordan man kan benytte materialet, samt forslag til tilnærming av oppgavene i klassen.

Elevoppgaver.

Elevoppgavene har en rekke spørsmål som er utviklet for å fremme repetisjon og utvide kunnskapen eleven tilegnet seg i klasserommet. Eleven får også mulighet til å reflektere over situasjonene de møter i spillet. Spørsmålene er oppdelt i emner og de kan brukes innen de spesifikke scenarioene.

NYANSERT SYN PÅ AFRIKA

I mai 2012 ble Liberias tidligere president Charles Taylor, i en særlig FN-domstol, dømt til 50 års fengsel for krigsforbrytelser. Taylor kom til makten etter å ha startet en blodig borgerkrig, finansiert blant annet med diamanter. Senere var han også en av drivkreftene i nabolandet, Sierra Leones, borgerkrig hvor det ble benyttet barnesoldater. I 2005 ble han erstattet av en folkevalgt, kvinnelig politiker, Ellen Johnson Sirleaf, som fikk Nobels fredspris i 2011 for sin ikke-voldelige kamp for kvinners rettigheter.

Så store kan motsetningene mellom afrikanske presidenter være. Selv om mange andre faktorer enn kun presidentens adferd også spiller en rolle for utviklingen i afrikanske land, finnes det tallrike eksempler på at nettopp adferden gjør en forskjell. Vi kan bruke Eritrea og Ghana som eksempler. Eritrea befinner seg i en håpløs økonomisk og politisk situasjon forårsaket av en udemokratisk president som siden sin tiltreden i 1993 har "glemt" å avholde valg. Ghana er den rike motsetning med en stabil og hurtig utvikling, og landet har hatt folkevalgte presidenter de seneste 10 årene.

Den sørafrikanske forskeren, Greg Mills, starter sin bok, "Why Africa is Poor", med å besvare spørsmålet om fattigdom på denne måten:

"The main reason why Africa's people are poor is because their leaders have made this choice." Dette er en forholdsvis ny og overraskende "enkeltfaktorforklaring" på Afrikas problemer.

Man skal alltid være forsiktig med å generalisere og heller ikke i Afrika kan alle skjæres over samme kam. Det er derfor vanskelig å konkludere om det går bra eller dårlig i Afrika. Utviklingen spriker fra høy vekst i noen land til utbredt fattigdom i andre. Generelt sett var 1990-tallet preget av stagnasjon eller tilbakegang, mens utviklingen fra 2000 har båret preg av en betydelig økonomisk vekst.

UNDP kaller 90-tallet for Afrikas tapte årti med stagnerende økonomi og utbredelse av HIV/ aids. Dette førte blant annet med seg lavere gjennomsnittlig levealder i mange land og utallige voldelige konflikter. Siden har det imidlertid gått bedre, for eksempel har levalderen økt med fem år fra 2000 til 2011 (UNDP).

Ifølge The Economist har afrikanske land fra 2000 til 2011 hatt en gjennomsnittlig BNP-vekst på 5 %, det samme som i Asia. De kommende årene forventer The Economist at den afrikanske veksten kommer til å gå enda hurtigere. En liten video fra IMFs seneste Economic Outlook fra 2011 forteller om utviklingen. IMF ser for seg at den økonomiske veksten i 2012 kommer til å stige med 6 %, og det er spesielt de oljerike landene og de fattigste (minst påvirket av finanskrisen) som kan forvente den største veksten.

De to forfatterne i DIIS-studien skriver at nettopp 6 % vekst er nødvendig for både å kunne brødfø den voksende befolkningen, samtidig som det investeres i landenes fremtid:

"Hvis afrikanske lande på en annen side stagnerer med en vækst på 3 procent eller mindre (svarende til nulvækst per capita som følge af en tilsvarende befolkningsvækst), vil de ikke være i stand til at tage sig af de påtrængende sociale problemer, der begrænser deres borgeres levevilkår så stærkt. Afrikanske lande har brug for vækst, ellers dør de."

Studien understreker også at investeringer i landbruket er avgjørende. Dette omtales også i elevenes spilltema 1. Forfatterne av rapporten skriver:

"Afrikanske eliter har imidlertid ikke vist hverken villighet eller evne til at fremme økonomisk vækst i stor skala uden for hovedstæderne, hvor det er usandsynligt, at de selv vil drage fordel deraf."

På den andre siden er mange forskere, og ikke minst UNDPs nye rapport om Afrika, enige om at Afrikas fruktbare og tropiske klima, de verdifulle mineralene og store oljefunn, i kombinasjon med den billige arbeidskraften, kan gjøre Afrika til fremtidens vinner. UNDP: Africa Human Development Report 2012 kan leses på UNDPs hjemmeside, også som et kortfattet resymé.

Indre og ytre forklaringer

Blant de ytre forklaringene på Afrikas situasjon er den europeiske koloniseringen på slutten av 1800-tallet nødt til å nevnes. De europeiske stormaktene delte bokstavelig talt Afrika mellom seg på Berlin-konferansen i 1884-85. I Latin-Amerika hadde de tidligere koloniene allerede fått selvstendigheten sin tilbake før koloniseringen av Afrika skjøt fart. Denne delingen førte til helt tilfeldige grensetrekkinger, uten å ta hensyn til de opprinnelige stammene som bodde der i forveien.

Man kan la elevene forsøke å snu situasjonen på hodet og overveie situasjonen hvis det var afrikanske land som, sist på 1800-tallet, hadde delt Europa mellom seg.

Kun ved å sette noen streker på et kart. Betydningen av denne tilfeldige grensetrekkingen er imidlertid omdiskutert. Noen mener at det allerede fantes stater i Afrika før koloniseringen, mens andre mener at den afrikanske befolkning overveiende bestod av spredte nomadestammer uten nasjonal tilhørighet.

De to største kolonimaktene, England og Frankrike, administrerte koloniene sine forskjellig. England overlot en del av forvaltningen til afrikanske høvdinger, noe av det samme skjedde også i India. Det dreide seg altså om en form for indre selvstyre.

De ytre, historiske forklaringer

Blant de ytre forklaringene på Afrikas situasjon er den europeiske koloniseringen på slutten av 1800-tallet nødt til å nevnes. De europeiske stormaktene delte bokstavlig talt Afrika mellom seg på Berlin-konferansen i 1884-85. I Latin-Amerika hadde de tidligere koloniene allerede fått selvstendigheten sin tilbake før koloniseringen av Afrika skjøt fart.

Denne delingen førte til helt tilfeldige grensetrekkinger, uten å ta hensyn til de opprinnelige stammene som bodde der i forveien. Man kan la elevene forsøke å snu situasjonen på hodet og overveie situasjonen hvis det var afrikanske land som, sist på 1800-tallet, hadde delt Europa mellom seg, kun ved å sette noen streker på et kart. Betydningen av denne tilfeldige grensetrekkingen er imidlertid omdiskutert. Noen mener at det allerede fantes stater i Afrika før koloniseringen, mens andre mener at den afrikanske befolkning overveiende bestod av spredte nomadestammer uten nasjonal tilhørighet.

De to største kolonimaktene, England og Frankrike, administrerte koloniene sine forskjellig. England overlot en del av forvaltningen til afrikanske høvdinger, noe av det samme skjedde også i India. Det dreide seg altså om en form for indre selvstyre. Frankrike valgte imidlertid en annen måte og forsøkte å kopiere og overføre den franske statsmodellen til kolonien, altså mer en form for sentralpolitikk. Den dag i dag har tidligere franske kolonier et tett forhold til sin gamle kolonimakt. Andre kolonimakter, som Belgia og Portugal, foretrakk hardere styreformer hvor det var utnyttelsen som hadde øverste prioritet.

På ett punkt var imidlertid alle kolonimaktene enige: Det burde forgå handel mellom kolonien og moderlandet. Dette førte til en meget uhensiktsmessig arbeidsdeling og en utpreget monokultur hvor kolonien kun leverte én, eller et par, råvarer som mineraler eller plantasje-produkter til kolonimakten i bytte for enkle industriprodukter.

Forsøk på afrikanske "fellesmarkeder" har aldri slått an, og det er først i løpet av de seneste årene at man ser nye handelsmønstre. Dette skyldes hovedsakelig at Kina har blitt en viktig handelspartner. I spilltema 2 kommer vi inn på disse handelsmønstrene.

Presidentens rom til manøvrering

Indre forklaringer henger sammen med den politikken som føres i det aktuelle landet. I "President for en dag" har vi valgt å fokusere på presidentens rolle som problemløser, og det finnes det en god grunn til. Presidentens makt er nemlig ikke underlagt de samme begrensningene som vi kjenner fra den vestlige verden. Hans politiske handlinger kan både tjene, men også skade landet. Ofte skjer det siste, i alle fall hvis vi ser ut over kontinentet.

Samtidig er landet og dets styre underlagt noen begrensninger av den type som den amerikanske politologen, David Easton, kaller omgivelser (enviroment).

Oppdelingen kan minne om den femdelingen som den amerikanske forskeren, Jared Diamond, bruker til å forklare hvorfor noen land kollapser (såkalte feilslåtte stater i Afrika):

1. **Menneskelig påvirkning av miljøet**
2. **Klimaforandringer**
3. **Relasjon til vennlige naboer**
4. **Relasjon til fiendtlige naboer**
5. **Politiske og kulturelle faktorer**

Det er under disse vilkårene presidenten er nødt til å manøvrere.

Her i lærerveiledningen har vi derfor valgt å se nærmere på den afrikanske presidenten, altså landets øverste leder.

Spillet om den afrikanske presidenten kan være en del av et større prosjekt som omhandler Afrika, og i sin tur en del av et enda større emne om u-land eller verdens fattige land. Fordelen med å la presidenten være omdreiningspunktet i et prosjekt om Afrika er at det blir konkret og spennende. Spillet kan også brukes i forbindelse med en mer dagsaktuell begivenhet som fanger elevenes interesse. Ulempen er at spillet ikke blir representativt for resten av den fattige verden. Fattigdom og borgerkriger har rast over det afrikanske kontinentet, mens mange asiatiske og latinamerikanske land står midt i en rivende utvikling.

Nettopp det er den gamle didaktiske problemstillingen når man arbeider med noe aktuelt, konkret og håndgripelig. Det kan være vanskelig å se de større sammenhengene eller finne mer generelle forklaringer.

Demokrati i Afrika

Det er viktig å gi elevene en bedre forståelse av presidentembetet før spillet.

Presidenten har i oppgave å treffe beslutninger (og realisere dem) og opprettholde lov og orden. Dette bør selvfølgelig foregå i overensstemmelse med landets grunnlov.

De afrikanske landene kategoriseres i CIA World Factbook, nesten utelukkende som republikker hvor presidenten oftest velges ved direkte valg. Noen ganger er presidenten både statsoverhode og regjeringsleder, men mange land har også en regjeringssjef som utpekes av parlamentet.

Det er imidlertid ingen tvil om at det er presidenten som har den reelle, politiske makten i de afrikanske statene. Landene har nesten alltid en forfatning (ikke Eritrea), men det er likevel ikke alltid at presidenten velger å følge den. Noen ganger kan han nekte å avholde valg, men det er vanligere at han manipulerer valgresultatet eller nekter å forlate posisjonen hvis han taper valget.

Under valgkampen utsetter den sittende presidenten motkandidaten(e) for sjikane ved å fengse motstandere eller avbryte valgmøter. Selve valghandlingen forstyrres i områder hvor opposisjonen står sterkt og det svindles med stemmesedler, hvor valgurner enten forsvinner eller fylles med falske stemmesedler. Alt dette til tross for at internasjonale valgobservatører er til stede.

I Eritrea har presidenten sittet på makten siden 1993 uten å avholde et eneste president- eller parlamentsvalg.

I Elfenbenskysten nektet presidenten å forlate posten etter valget i 2011, noe som i ettertid førte til utbrudd av borgerkrig.

I vestlige samfunn har det blitt vanligere å liste opp en rekke krav til demokrati som supplerer de formelle, grunnlovsikrede reglene:

- Like politiske rettigheter ved avholdelse av jevnlig valg (grunnloven)
- Fri meningsdannelse (grunnloven) og adgang til informasjon
- Deltakelse i demokratiet
- Effektiv politisk styring

I Afrika har mange presidenter et større ønske om å minne om en førdemokratisk, europeisk fyrste som betrakter landet som sin personlige eiendom. Afrika-forskeren, Gorm Rye Olsen, bruker begrep som legitime og illegitime tyranner.

I begge tilfellene overtreder tyrannen de formelle og konstitusjonelle spillereglene, men i det første tilfellet anser befolkningen likevel lederen som legitim. Dette skyldes at han har den riktige ideologi, var en opprørs- eller frihetshelt eller bare på grunn av hans karisma.

Normalt sett forbindes en stats suverenitet gjennom anerkjennelse av andre stater og medlemskap i for eksempel FN. Det finnes også noe som kan refereres til som indre suverenitet. Gorm Rye Olsen mener begrepet betyr at styret har folkelig oppbakning og evne til å styre utviklingen.

Selv om en president i Afrika kan tillate seg mer enn en president i Europa er ikke dette ensbetydende med at han har stor reell makt. Til og med en eneveldig hersker kan ha begrensede muligheter til å føre politikken sin ut i livet, både fordi innflytelsen hans kan være begrenset utenfor hovedstaden og fordi embetsmennene hans kan være inkompetente og korrupte. Dette er tilstanden i mange av de landene som kalles "skrøpelige stater".

Manglende nasjonsbygging

Når politiske ledere mangler demokratisk legitimitet kan det også henge sammen med manglende fellesskapsfølelse, noe vi kommer inn på i spilltema 3. "Nation building" er en av de nye nasjonalstatenes viktigste oppgaver. Til tross for at afrikanske presidenter forsøker å fremstå som afrikanere, med lokal klesdrakt og lokale skikker, er den politiske eliten i afrikanske stater tett forbundet med Vesten.

Det er utenlandske observatører til stede ved valg, krav om vestlig regjeringsførsel ved tilde-
ling av utviklingsbistand, ved utvinning av naturressurser kobles det inn vestlig eller kinesisk
støtte, skolesystemet plagierer vestlige utdannelsessystemer, fra skoleuniformer til kopiering
av læreplaner og skolebøker, og eliten er nesten alltid utdannet på europeiske eller ameri-
kanske universiteter. Dersom det oppstår konflikter intervenserer europeiske eller amerikanske
militærstyrker, for nylig sett i både Libya og Elfenbenskysten. Avslutningsvis er det også verdt
å merke seg at presidentenes formuer alltid plasseres i vestlige banker.

Presidenter skaper en persondyrkelse rundt sin person, bare se på Gaddafi i Libya og
Mugabe i Zimbabwe. Maktthaverne i de oljerike landene kan isolere seg fra resten av befolk-
ningen og kun støtte seg til deres egen etniske gruppe siden de ikke er økonomisk avhengig
av resten av landet. Ofte benytter maktthaverne utenlandske leietropper og sikkerhetsfirma
fordi de ikke stoler på landets egne innbyggere.

"Nation building" kan under alle omstendigheter oppfattes som en fellesskapsfølelse som
påtvinges befolkningen ovenfra. I spilltema 4 skriver vi om det svake sivilsamfunnet i Afrika.

Grasrotbevegelsen, Afrika Kontakt, uttrykker:

**"Vi mener at dersom Afrika skal ha et levende demokrati er det avgjørende at
det ikke kun er presidenter og ministre som peker ut retninger og tar beslutninger.
Sivilsamfunnet må være med til å påvirke utviklingen, men et aktivt sivilsamfunn
kommer ikke av seg selv. Mange sivile organisasjoner i Afrika er svake, blant annet
fordi det er vanskelig å skaffe nok støtte til å kunne være en kritisk stemme i Afrika."**

Herbst og Mills (omtalt over) mener at det er nødvendig for Afrika å utvikle en egen demok-
ratimodell som tar hensyn til lokale høvdinger og skikker, selv om det ikke er demokrati i klas-
sisk forstand. "Slike ledere har en betydningsfull lokal legitimitet", skriver Herbst og Mills.

Klientelisme og nepotisme

Istedenfor å bygge opp den politiske legitimiteten favoriserer presidenten familiemedlem-
mer, venner og andre "klienter" til offentlige poster. I vårt system går embeter til dem som
er best kvalifisert, men i Afrika anses det for helt naturlig at familier og gamle venner blir
tilgodesett.

I Eritrea er det offisiell politikk at dem som deltok i frihetskriegen skal tilgodeses med innfly-
telsesrike posisjoner i administrasjonen. Hvis man i tillegg kjenner lederen av frihetskampen,
den nåværende presidenten, er man helt urørlig, uanhengig av kvalifikasjoner.

I Asia, derimot, er statsapparatene hovedsakelig befolket med kompetente mennesker med
en relevant utdanning. Det er derfor viktig å understreke overfor elevene at normer spiller
en stor rolle for et lands politiske kultur.

Skatter

I vestlige land er statens inntekter og utgifter regulert gjennom lovgivning. Inntektene kommer fra skatter og avgifter, mens utgiftene vedtas av parlamentet i en finanslov. I svake afrikanske land er situasjonen imidlertid en helt annen, og parlamentet har ofte begrenset innsikt i statens finanser. Dermed ligger veien åpen for at regjeringen og presidenten kan berike seg selv. Det er et faktum at flere afrikanske presidenter er, eller har vært, blant verdens rikeste menn. Men det er ikke gjennom tradisjonell skatteoppkreving de beriker seg selv, da selve skatteoppkrevingen fungerer dårlig i u-land generelt og afrikanske land spesielt.

Verken skattevesenet eller den øvrige forvaltning har overblikk over innbetalingene, i mange tilfeller ønsker de det kanskje heller ikke. Derfor oppkrever staten en rekke avgifter på importerte varer og noen ganger på egne eksportvarer, hvilket er med på å hemme konkurranseevnen. Denne typen vareskatter er enklere å oppkreve enn personskatter.

I tillegg driver staten, med andre ord presidenten og militæret, en hel rekke monopolvirksomheter og får lisensavgifter fra de utenlandske selskapene som utvinner olje og metaller. En nyere og mer innbringende handel er å selge jord til arabiske og kinesiske agroindustrielle selskap. Inntekten, også fra dette salget, ender som regel uavkortet i ledende politikeres lommer.

Utviklingsbistand er en annen profitabel inntektskilde for styret. Tidligere var prosjektbistand den vanligste formen for bistand, der støtten gikk til konkrete prosjekter som veier, sykehus og skoler. I dag er det hovedsakelig snakk om finansiell bistand til hele sektorer hvor pengene kanaliseres gjennom u-landets egen statsforvaltning. Begrunnelsen er at dette oppbygger kapasitet i u-landets forvaltning, men problemet er at det blir mye vanskeligere å gjennomskue pengebruken.

Skrekkhistorier

Når Afrika omtales i media er det ofte fra skrekkhistorier om udugelige og voldelige regimer. En afrikansk president aksepterer ofte ikke et valgnederlag på samme måte som en i Vesten. Det er ikke bare presidenten som mister makten når han trekker seg. Det samme skjer for en hel rekke embetsmenn, ofte fra presidentens familie eller stamme, og mange "klienter" som har blitt favorisert av presidenten. En løsning på dette problemet er at presidenten lar være, eller "glemmer", å avholde frie valg og på den måten å bli sittende ved makten.

Oftere går det imidlertid voldeligere for seg i form av kupp og opprør. Ifølge tidsskriftet, Foreign Affairs, har 90 % av nasjonene sør for Sahara vært styrt av diktatorer (despotic rule) i løpet av de siste tre tiårene.

I 1965 overtok oberst Bokassa makten i Den sentralafrikanske republikk etter et militærkupp. Bokassa hadde vært i tjeneste i den franske hæren i 22 år før det, og i 1977 lot han seg krone som keiser ved en seremoni som var en tro kopi av Napoleons keiserkroning. To år senere ble han styrtet av den tidligere presidenten, med støtte fra franske soldater.

I 1996 veltet opprørsstyrker diktatoren i Kongo, Mobutu, sitt regime etter 22 år. Men borgerkrigen fortsatte etter dette i det store landet med mer enn 200 forskjellige stammer, hvor den nye presidenten, Kabila, endret landets navn til Den demokratiske republikken Kongo og skaffet seg støtte i nabolandene. Det samme gjorde imidlertid hans motstandere, og i 2001 ble Kabila drept og sønnen overtok makten.

Mellom 1960 og 2003 ble 107 afrikanske presidenter avsatt. 2/3 av disse ble enten drept, fengslet eller drevet i eksil (Helle Maj i Samvirke, mars 2005). De fleste afrikanske land avholder imidlertid valg iblant.

Fra toppen av den politiske verden har masse tid, og dermed også menneskeliv, gått tapt ved å fornekte utbredelsen av HIV/aids. Den tidligere presidenten i Sør-Afrika, Thabo Mbeki, har lenge påstått at aids ikke kan overføres seksuelt og helseministeren hans påstå at hvitløg, sitronsaft og rødbeter virket forebyggende mot sykdommen. Mbekis etterfølger var ikke mye bedre og mente at en dusj etter samleie fungerte bedre enn å beskytte seg.

I Danidas tidsskrift, Udvikling fra 2011, listes verdens verste presidenter opp. Om den sudaniske presidenten, Omar al-Bashir, som kom til makten etter et kupp i 1989 skrives det: 'Omar al-Bashir' har noen av de senere års verste humanitære katastrofer på samvittigheten, blant annet 21 års borgerkrig mellom Nord- og Sør-Sudan som kostet nesten to millioner mennesker livet og en massiv etnisk utrensing i Darfur. Den Internasjonale krigsforbryterdomstolen i Haag har utstedt en arrestordre på ham og anklaget al-Bashir for "å drepe, utrydde, voldta, torturere og fordrive med makt et stort antall sivile og plyndre deres eiendommer".

Rikdom

Sammen med et presidentverv i Afrika medfølger enorme rikdommer. De fleste afrikanske presidentene tilegner seg, med noen hederlige unntak, en ekstravagant livsstil. Da president Houphoët-Boigny fra Elfenbenskysten døde i 1993 ble formuen hans anslått til mellom 7 og 11 milliarder dollar.

I Gabon finnes et annet eksempel på presidenters vannvittige livsstil og voldsomme ego. President Bongo har her bygd et Bongo-universitet, en Bongo-lufthavn, flere Bongo-sykehus og et Bongo-stadion. Hjembyen hans har også fått nytt navn, og heter nå Bongoville.

Den Afrikanske Union (AU) har 54 medlemmer, men går særdeles stille med dørene når det gjelder presidentenes grådighet. Unionen har større fokus på demokrati og menneskerettigheter enn forgjengeren, Organisation of African Unity (OAU), og har flere ganger intervenert militært i medlemsland. AU valgte imidlertid å kritiserte den vestlige intervensjonen overfor Gadaffis regime i Libya.

Da Gadaffi døde var han, ifølge vedrens aviser, verdens rikeste mann. Formuen lød på svimlende 1000 milliarder kroner.

I 2011 brukte Ekvatorial-Guineas president flere milliarder på et toppmøte i den Afrikanske Union. Hver eneste president fikk stilt et nybygd, om enn mindre, palass til rådighet i løpet av det to dager lange møtet.

I tillegg ble det importert 1000 luksusbiler til å frakte presidentene rundt i og for sikkerhetsskyld hadde, ifølge Amnesty International, mer enn 100 mennesker blitt arrestert så de ikke kunne forstyrre den gode stemningen i organisasjonen. Ironisk med tanke på at AUs formål er å fremme demokrati og menneskerettigheter. President Obiang har regjert i Ekvatorial-Guinea siden han kom til makten etter et kupp i 1979 og er dermed Afrikas lengst sittende diktator. Til tross for at landet har enorme oljefelter lever størsteparten av befolkningen i dyp fattigdom.

Evighetspresidenter

Afrikanske presidenter som Kaunda i Zambia og Daniel Moi i Kenya satt på makten i flere tiår. Riktignok gikk Moi frivillig av i 2002 etter 24 år som president. Robert Mugabe har sittet ved makten i Zimbabwe siden 1980, og han har i sin regjeringstid prestert å kjøre det tidligere mønsterlandet helt i senk.

AfricanDictator (en sammenslutning av afrikanske aktivister) har en oversikt over de lengst sittende afrikanske presidentene: Hele ti presidenter har sittet uavbrutt ved makten i mer enn 20 år.

Det gode lederskapet

Oppgaven i Afrika heter naturligvis å vende skrekkehistoriene til suksesser og bringe Afrika fremover. Robert Rotberg skriver i Foreign Affairs fra juli/august 2004, at det beste eksempelet på godt, afrikansk lederskap finnes i Botswana.

I lang tid før det ble funnet diamanter i landet har det tidligere ørkenprotektoratet, forsømt som engelsk kolonimakt, demonstrert et ønske om å fremme deltakelsesdemokrati, integritet, toleranse, innovasjon og lov og orden.

Landet har vært demokratisk siden selvstendigheten i 1966, noe ingen andre land i Afrika kan sies å være i nærheten av.

Ifølge Rotberg skyldes dette landets første president og hans etterfølgeres demokratiske kultur. Han nevner også Ghana, Lesotho, Mali og Senegal som eksepler, men i mange andre land har lederne kun startet sin presidentkarriere som demokrater for deretter å ende opp som "korrupte autokrater", mest iøynefallende er Robert Mugabe i Zimbabwe.

I "President for en dag" har vi valgt å betrakte presidenten som den gode lederen som kjemper for å løse landets problemer.

© 2014 SERIOUS GAMES INTERACTIVE APS
ALL RIGHTS RESERVED